

Практична робота 2

ТЕМА: «Фітосанітарні вимоги до підкарантинного матеріалу, що імпортується в Україну»

Мета роботи: вивчити фітосанітарні вимоги до підкарантинного матеріалу, що ввозиться з України з інших країн.

Матеріали та обладнання: підручники, електронні інформаційні ресурси, довідники.

ТЕОРЕТИЧНІ ВІДОМОСТІ

Терміни, що вживаються у Фітосанітарних правилах, мають таке значення:

вантаж – кількість рослин і рослинних продуктів та/або інших підкарантинних матеріалів, що перевозяться з однієї країни до іншої у супроводі (при необхідності) одного фітосанітарного сертифіката (вантаж може складатись з однієї чи декількох партій, але перевозитись в одному транспортному засобі);

вогнище – територія, на якій виявлено карантинний організм;

ввезення, вивезення – сукупність дій, пов'язаних із переміщенням рослин, рослинних продуктів та/або інших підкарантинних матеріалів і транспортних засобів через митний кордон України у відповідному напрямку;

додаткова декларація – специфікація, яку країна-імпортер вимагає внести до фітосанітарного сертифіката й яка містить додаткову інформацію, що стосується тільки фітосанітарного стану партії вантажу; \

заборона – відмова у ввезенні підкарантинного матеріалу при його невідповідності фітосанітарним вимогам;

захисна зона – територія, яку може самостійно подолати карантинний організм за один вегетаційний період;

зрізані квіти та гілки – вид товару, до якого входять свіжі частини рослин, які не призначені для садіння, а передбачені для декоративного використання;

експорт – вивезення вантажу за межі території України для вільного обігу без зобов'язання його повернення на цю територію та без встановлення умов його використання;

імпорт – ввезення вантажу на територію України для вільного обігу без обмеження строку його перебування на цій території;

ліквідація – знищення карантинного організму методами, які мають біологічну стовідсоткову ефективність;

локалізація – проведення фітосанітарних заходів в межах та навколо карантинної зони для запобігання розповсюдженню карантинних організмів;

очищена від кори деревина – деревина, з якої видалено всю кору, крім судинного камбію, кору навколо наростів, а також гнізда кори між кільцями річного приросту;

пакувальний матеріал з деревини – деревина або продукти деревини (за винятком паперової продукції), що використовуються для підтримки, захисту або транспортування матеріалу, включаючи дерев'яне кріплення;

партія – це сукупність одиниць одного товару, які відрізняються одноманітністю свого складу, походженням та складовою частиною вантажу; *переробка* – зміна фізичного стану підкарантинного матеріалу під дією

механічних, хімічних або термічних факторів;

прикордонний пункт з карантину рослин (далі - ППКР) – це структурний підрозділ регіональної інспекції з карантину рослин, розташований у пункті пропуску на державному кордоні України, через який здійснюється переміщення через державний кордон у режимах експорту, імпорту або транзиту рослин, рослинних продуктів та/або інших підкарантинних матеріалів, що здійснює їх карантинний огляд, фітосанітарний контроль та відбір зразків;

пункт з карантину рослин – це структурний підрозділ регіональної інспекції з карантину рослин, який провадить первинний та/або вторинний карантинний огляди, фітосанітарний контроль державними інспекторами з карантину рослин при експорті або імпорті рослин, рослинних продуктів та/або інших підкарантинних матеріалів;

реекспорт – вивезення в режимі експорту за межі митної території України вантажу, що був раніше імпортований на цю територію;

реекспортний вантаж – це вантаж, що імпортується в країну, з якої він згодом експортується. Вантаж може зберігатися, розподілятися на частини, змішуватися з іншими вантажами чи переупаковуватися;

товар – рослини, продукти рослинного походження та/або інші

підкарантинні матеріали, перевезені для торгівлі, переробки або з іншою метою;

транзит – переміщення вантажу, що походить з іншої країни, через територію України без будь-якого використання цього вантажу на зазначеній території;

транзитний вантаж – вантаж, що перевозиться з однієї країни в іншу і не піддається зараженню чи забрудненню шкідливими організмами. Вантаж не може розділятися, комбінуватися з іншими вантажами. Не можна змінювати пакування;

фітосанітарний захід – офіційна процедура, спрямована на попередження появи або поширення шкідливого організму;

3-кілометрова зона – територія в радіусі 3-х кілометрів, прилегла до пункту карантину рослин або до зон митного контролю на території країни. Територія та об'єкти, розташовані у 3-кілометровій зоні, підлягають обстеженню державними інспекторами з карантину рослин згідно з діючими методиками і вимогами.

Порядок ввезення підкарантинних матеріалів із-за кордону

Увезення підкарантинних матеріалів дозволяється у супроводі оригіналу фітосанітарного сертифіката, який видається державним органом з карантину і захисту рослин країни-експортера, який засвідчує фітосанітарний стан вантажу.

У разі проведення знезараження (фумігації) у фітосанітарному сертифікаті вказується інформація про проведення знезараження (назва хімічної речовини та її концентрація, експозиція тощо).

Фітосанітарний сертифікат (оригінал) супроводжує вантаж до пункту призначення, а в разі проведення митного оформлення в пункті пропуску на державному кордоні України оригінал фітосанітарного сертифіката залишається на ППКР, а вантаж до місця призначення направляється у супроводі карантинного сертифіката.

У разі відсутності фітосанітарного сертифіката вантаж підлягає поверненню або затриманню для оформлення карантинного сертифіката з попереднім оглядом та фітосанітарною експертизою.

У договорах (контрактах) на ввезення підкарантинних матеріалів в Україну можуть установлюватися фітосанітарні вимоги щодо фітосанітарного стану вантажу.

Дозволено ввезення в Україну з інших країн згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 року N 672 ([672-2004-п](#)) "Про затвердження Порядку проведення інспектування, огляду, аналізу, обстеження та знезараження підкарантинних матеріалів і об'єктів та їх переліку":

Зразків насіння і садивного матеріалу для науково-дослідних і селекційних робіт з обов'язковим проведенням фітосанітарної експертизи на визначення прихованої зараженості при умові висіву (посадки) в інтродукційно-карантинних розсадниках під контролем державних інспекторів з карантину рослин, незалежно від фітосанітарного стану країни- експортера;

Насіння і посадкового матеріалу, яке є вільним від шкідливих організмів для державного сортовипробування, виробничих і демонстраційних посівів, з попереднім погодженням місць вирощування з Укрголовдержкарантином. Сортів рослин повинен входити до Державного реєстру (у разі відсутності сорту в Державному реєстрі – необхідний дозвіл спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань аграрної політики);

Насіннєвого матеріалу овочевих, квіткових культур та газонних трав, розфасованого в оригінальну упаковку, та посадкового матеріалу лісодекоративних, квітково-декоративних та горшкових культур з метою реалізації тільки після проведення повної фітосанітарної експертизи на зараженість карантинними організмами в карантинних лабораторіях з розміщенням одноразової партії в спеціальному розсаднику (оранжереї) без права реалізації на час проведення експертизи. У разі проведення спільного контролю за місцем вирощування (відвантаження) насіннєвого та посадкового матеріалу при проведенні лабораторної експертизи враховуються результати проведеної перевірки;

Товарних партій підкарантинних матеріалів, що є вільними від карантинних організмів, з метою використання на продовольчі, фуражні потреби та на техпереробку;

Товарних партій зерна і зернопродуктів з продовольчою, фуражною метою та з країн розповсюдження карантинних видів бур'янів, з якими укладені двосторонні угоди, за погодженням з Укрголовдержкарантином, для переробки на спеціально відведених підприємствах;

Деревини хвойних порід, що ввозяться в Україну з азіатської частини

Росії: з 1 квітня до 31 жовтня, яка очищена від кори і не має личинкових отворів діаметром більше 3 мм, утворених вусачами роду *Monochamus*, оброблена сухою парою (Kiln drying) або знезаражена; з 1 листопада до 31 березня допускається ввезення неокорованої деревини, що не має личинкових отворів діаметром більше 3 мм, утворених вусачами роду *Monochamus*.

При виявленні карантинних організмів деревина повинна бути знезаражена;

Деревину та лісоматеріали, що ввозяться в Україну з США, Канади, Мексики, Японії, Китаю, Південної Кореї, острова Тайвань, Гонконгу, Португалії, які повинні бути: очищені від кори і не мати личинкових отворів діаметром більше 3 мм, утворених вусачами роду *Monochamus*; оброблені сухою парою (Kiln drying) або знезаражені;

Кряжі порід червоного дерева, що ввозяться в Україну з країн Близького та Далекого Сходу, Південної і Північної Америки, Океанії у період: з 1 квітня до 31 жовтня - підлягають обов'язковому знезараженню; з 1 листопада до 31 березня - підлягають знезараженню у разі виявлення шкідливих організмів.

Поштові відправлення приватних осіб, що містять підкарантинну продукцію рослинного походження (круп, крім насінневого та садивного матеріалу всіх рослин та картоплі, борошно, сушені та свіжі овочі і фрукти, кава, какао, чай, прянощі, спеції, горіхи, цукор), у кількості до 2 кг для кожного найменування, які є вільними від карантинних організмів.

Підкарантинні матеріали, що ввозяться в Україну, а також транзитні та реекспортні підкарантинні матеріали у пунктах пропуску на державному кордоні України підлягають фітосанітарному контролю державними інспекторами з карантину рослин.

При здійсненні фітосанітарного контролю встановлюється наявність або відсутність будь-яких шкідників, хвороб рослин і бур'янів у підкарантинних матеріалах і об'єктах.

Фітосанітарний контроль підкарантинних матеріалів і об'єктів, транспортних засобів у пунктах пропуску на державному кордоні здійснюється державним інспектором з карантину рослин в зоні митного контролю одночасно з митним оглядом до проведення розвантажувальних операцій, а також у процесі розвантаження чи перевантаження і після його завершення. На цей період на супроводжувальних документах

проставляється штамп встановленого зразка. За результатами проведеного огляду ставляться відповідні штампи. Працівники митниць проводять митне оформлення лише після проведення фітосанітарного контролю і сприяють його проведенню, повідомляючи про надходження підкарантинних матеріалів і об'єктів державним інспекторам з карантину рослин.

Фітосанітарний контроль всіх транспортних засобів, підкарантинних матеріалів, рослинних вкладень у багаж пасажирів, членів екіпажів, команд, а також поштових відправлень, що надходять з-за кордону, реєструється державним інспектором ППКР у журналі реєстрації фітосанітарного контролю та лабораторних експертиз підкарантинних матеріалів і транспортних засобів, що прибувають з-за кордону в Україну через пункт пропуску, а вся інформація про проведені роботи під час чергування, що повинен зробити змінний інспектор, фіксується в журналі чергувань державних інспекторів на ППКР.

Після того, як державний інспектор з карантину рослин пересвідчиться, що підкарантинний вантаж супроводжується карантинним дозволом, є фітосанітарний сертифікат країниекспортера, визначиться щодо фітосанітарного стану країни походження, проведе попередній фітосанітарний контроль підкарантинних матеріалів, що надходять із-за кордону, оформляється акт фітосанітарного контролю у двох примірниках (один - для вантажоотримувача, а другий - залишається на ППКР).

Вивезення підкарантинних матеріалів (за винятком тих, які підлягають знищенню) за межі територій пунктів пропуску всередину країни дозволено тільки за наявності карантинного дозволу, де визначені місце призначення, умови та місця використання чи реалізації підкарантинних матеріалів та карантинного сертифіката, який видається на кожному транспортну одиницю у чотирьох примірниках: перший і другий - віддаються вантажовласнику, третій - надсилається в держінспекцію з карантину рослин за місцем використання вантажу як донесення, четвертий - зберігається та фіксується на ППКР в журналі реєстрації проведення фітосанітарного контролю та видачі карантинних сертифікатів як документ суворої звітності.

При випуску імпорتنних підкарантинних матеріалів за межі територій прикордонних пунктів, якщо вони первинно не оглядаються на державному кордоні, у держінспекцію з карантину рослин за місцем

призначення вантажу на провізній відомості або на супровідних документах проставляється штамп встановленого зразка про обов'язкове проведення фітосанітарного контролю та експертизи замість митного оформлення у присутності державного інспектора з карантину рослин.

Переміщення підкарантинних матеріалів за межі області здійснюється за погодженням з Головною державною інспекцією з карантину рослин України.

У процесі проведення фітосанітарного контролю та/або фітосанітарної експертизи при виявленні на поверхні транспортного засобу, контейнера шкідників у живому стані заражений транспортний засіб разом з вантажем підлягає знезараженню. У разі відсутності шкідників на поверхні транспортного засобу державний інспектор ППКР оглядає підкарантинний матеріал і відбирає зразки від партії підкарантинного матеріалу для проведення експертизи. У разі виявлення карантинних та інших шкідливих організмів вантаж затримується, на провізних документах ставиться відповідний штамп та оформлюється акт затримання (повернення), а зразки - направляються протягом 1 доби на підтвердження до карантинної лабораторії.

Зразки відбираються згідно з діючими нормативними актами з проведення фітосанітарної експертизи. У разі проведення повторної або додаткової фітосанітарної експертизи зразки від деяких партій можуть бути відібрані додатково. Якщо було встановлено зараження, підкарантинні матеріали, транспортні засоби підлягають знезараженню. При неможливості провести знезараження вантаж повертають експортеру, про що складається акт і робиться запис у журналі реєстрації повернутих підкарантинних матеріалів на ППКР, направляють на технічну переробку або вилучають, знищують з оформленням акта вилучення у 2-х примірниках, на провізних документах ставиться штамп, реєструється у журналі реєстрації вилучених і знищених підкарантинних та підконтрольних матеріалів на ППКР. Знищення проводиться після фітосанітарного огляду за межами пункту пропуску на державному кордоні України шляхом спалювання в спеціально відведених місцях, а саме: у пристосованих для цього печах або у санітарних ямах, металевих бочках, ящиках чи контейнерах з пошаровим пересипанням зараженого матеріалу вапном.

У разі виявлення на поверхні транспортного засобу, контейнера або

в підкарантинному матеріалі карантинних та інших небезпечних шкідників у живому стані, збудників хвороб рослин чи бур'янів, відкриття транспортних засобів, контейнерів, багажу відбір зразків проводиться на ППКР та під час перевезення працівниками та засобами перевізника або особою, що супроводжує вантаж, у місцях призначення - вантажоодержувачами.

Вантажні роботи з підкарантинними матеріалами в морських і річкових портах, аеропортах, на залізницях та інших пунктах пропуску проводяться тільки з дозволу державного інспектора з карантину рослин після проведення фітосанітарного контролю, що засвідчується штампом на провізних документах.

При розвантаженні або перевантаженні підкарантинних матеріалів проводиться фітосанітарний контроль з відбором зразків для встановлення фітосанітарного стану вантажу.

Державний інспектор з карантину рослин контролює зачистку транспортних засобів після перевезення підкарантинних матеріалів і дає рекомендації для проведення знезараження.

Пасажири, члени судових команд, екіпажів літаків, поїздних бригад, водії автотранспорту, що прибувають в Україну, повинні подавати підкарантинні матеріали до фітосанітарного контролю. У разі виявлення в них карантинних шкідників, збудників хвороб рослин чи бур'янів проводиться вилучення та знищення підкарантинних матеріалів з оформленням відповідного акта.

Продовольчі запаси на вітчизняних та закордонних судах, що заражені шкідниками в живому стані, на період перебування судна в порту за вимогою державного інспектора з карантину рослин підлягають знезараженню або знищенню. Якщо це зробити неможливо, продзапаси у кладових опломбовуються до виведення судна на рейд або в нейтральні води.

При ввезенні підкарантинних матеріалів контейнерами вони повинні супроводжуватись фітосанітарним сертифікатом країни-експортера та відповідати вимогам, передбаченим у карантинному дозволі. Кожний такий контейнер повинен супроводжуватись специфікацією з повним переліком найменувань та кількості матеріалів.

При проведенні карантинного огляду державні інспектори ППКР пересвідчуються, що контейнер знаходиться у технічно справному стані,

підкарантинні матеріали супроводжуються фітосанітарними документами. При цьому контейнери оглядаються тільки зовні, без відкриття. На провізних документах проставляється відповідний штамп. Карантинний огляд і фітосанітарна експертиза матеріалів, що транспортуються контейнерами, крім транзитних перевезень, здійснюються у місцях розташування підрозділів митного оформлення митних органів призначення.

Поштові відправлення із вкладенням підкарантинних матеріалів відправляються адресату тільки після проведення огляду і фітосанітарної експертизи, які засвідчують, що матеріал є вільним від карантинних організмів.

На супровідних документах перевірених поштових відправлень державний інспектор ППКР проставляє штамп встановленого зразка. На поштових відправленнях може ставитися штамп французькою мовою.

Насіння, садивний матеріал сільськогосподарських, декоративних, квіткових культур, що пересилаються у поштових відправленнях на адресу науково-дослідних установ, підлягають огляду та фітосанітарній експертизі і направляються за місцем використання або в інтродукційно-карантинні розсадники у супроводі карантинних сертифікатів.

У разі виявлення у багажі та ручній поклажі пасажирів, членів екіпажів, команд, а також в поштових відправленнях, які надходять із-за кордону, заборонених до ввезення підкарантинних матеріалів державний інспектор ППКР має право на їх вилучення і знищення. На вилучений матеріал державний інспектор ППКР оформляє акт вилучення і знищення в двох примірниках, один з яких залишається на пункті пропуску з карантину рослин, а другий - віддається або надсилається власнику підкарантинного матеріалу. На супровідних документах ставиться штамп та реєструється в журналі реєстрації вилучених і знищених підкарантинних та підконтрольних матеріалів на ППКР.

Підкарантинні матеріали, які надходять для міжнародних виставок, підлягають фітосанітарному контролю і фітосанітарній експертизі за місцем проведення виставок. Після закінчення виставок експонати підлягають поверненню в країну, з якої вони були завезені, або передаванню в інтродукційно-карантинний розсадник (оранжерею) для перевірки на приховану зараженість (насіннєвий або садивний матеріал), або знищенню. При виявленні підкарантинних матеріалів, заражених

карантинними організаціями, державний інспектор з карантину рослин дає розпорядження щодо проведення необхідних карантинних заходів. Кожен окремий випадок щодо використання виставкових підкарантинних матеріалів слід обов'язково погоджувати з Укрголовдержкарантином.

Державні інспектори з карантину рослин при ввезенні великих партій підкарантинних матеріалів (насіннєвий та садивний матеріал, фрукти, овочі та інше) проводять спільні дослідження з державними службами з карантину і захисту рослин інших країн з метою відповідності підкарантинних матеріалів фітосанітарним вимогам.

Коли проводяться спільні дослідження підкарантинних матеріалів спеціалістом карантинної служби України в країні-експортері, на фітосанітарних документах проставляється штамп з підписом перевіряючого інспектора, а карантинний огляд та експертиза проводяться за місцем надходження таких матеріалів.

Фітосанітарний контроль підкарантинних матеріалів і об'єктів проводиться державними інспекторами з карантину рослин також у місцях розташування підрозділів митного оформлення митних органів призначення. Працівники митниці проводять митне оформлення вантажів тільки після проведення фітосанітарного контролю. Допускається проведення за оцінкою інспектора з карантину рослин вибіркового фітосанітарного огляду або огляду на складі в міру накопичення підкарантинних вантажів з низьким рівнем фітосанітарного ризику, враховуючи характер вантажу та країну-експортера.

При цьому на провізних документах проставляється відповідний штамп "Під фітосанітарним контролем". Після проведення фітосанітарного контролю на митній декларації додатково проставляється штамп "Ввезення в Україну дозволено".

Державний інспектор з карантину рослин входить до складу комісії при огляді вантажів, що надходять. Оформлення проводиться за технологічною схемою, затвердженою начальниками карантинних інспекцій та начальниками регіональних митниць або начальниками митниць.

Без узгодження з Укрголовдержкарантином, без карантинного дозволу і без фітосанітарного сертифіката в пункті пропуску на державному кордоні дозволяється ввезення в Україну:

Переробленої рисової соломки і виробів з неї, ворсувальних шишок,

хни, басми;

Художньо-декоративних та технічних виробів, виробів народних промислів із деревини (меблів, агломерованої паркетної фрези, заготовок для тари, ДВП, ДСП тощо);

Дерев'яної тари, що не виділена окремою товарною позицією; Дерев'яних рам для картин, фотографій, дзеркал;

Свіжих плодів, овочів (крім картоплі) у кількості, що не перевищує 2-х кг кожного найменування на одну особу, у ручній поклажі та в поштових відправленнях;

Продукції рослинного походження, вільної від карантинних організмів, яка передбачена для харчування команд суден, екіпажів літаків і персоналу інших видів транспорту;

Кави меленої у вакуумній упаковці, кави розчинної, какао тертого, какао-масла, дріжджів, тютюнових виробів, кондитерських виробів, виробів з борошна, крохмалю;

Зрізу живих квітів (крім хризантем та гіацинтів) не більше 50 штук. В окремих випадках за узгодженням з Укрголовдержкарантином дозволено ввезення без карантинного дозволу, але за умови проведення фітосанітарного контролю і за наявності фітосанітарного сертифіката країни-експортера:

Зразків насіння і садивного матеріалу рослин, які надходять для наукових досліджень (обмін генофондом) на адресу Національного центру генетичних ресурсів рослин, ботанічних садів та наукових установ України з наданням про це відповідних листів та в разі необхідності - за узгодженням зі спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань аграрної політики.

Насіння і садивний матеріал, що пересилаються у поштових відправленнях на адресу співробітників науково-дослідних установ у якості обміну генофондом, обміну між ботанічними садами чи для інших наукових досліджень, супроводжуються фітосанітарним сертифікатом країни-експортера і підлягають огляду та фітосанітарній експертизі державними інспекторами з карантину рослин без оформлення карантинного дозволу;

Зразків сільськогосподарської продукції і сировини, яка надходить для зовнішньоторговельних установ України (розмір одного зразка не повинен перевищувати 5 кг).

Зразки підкарантинних матеріалів, що надходять для зовнішньоторговельних установ, підприємств, організацій, підлягають фітосанітарному контролю на загальних умовах. При виявленні в таких матеріалах карантинних та інших шкідливих організмів вони підлягають знезараженню, поверненню, переробці або знищенню.

Заборонено ввезення в Україну з інших країн:

Транспортних засобів і підкарантинних матеріалів, які заражені карантинними організмами;

Збудників хвороб рослин, культур живих грибів, бактерій, вірусів, комах, кліщів, нематод, які ушкоджують рослини (за винятком зразків, що надходять для наукових досліджень), ввезення та подальше використання яких необхідно узгоджувати;

Ґрунту;

Насінневого матеріалу сільськогосподарських культур, картоплі, садивного матеріалу, плодових, лісових і декоративних культур та зрізу квітів з країн розповсюдження карантинних організмів (шкідники, хвороби рослин і бур'яни) з метою використання для виробничих посівів і посадок без проведення контролю з боку спеціалістів карантинної служби України в місцях відвантаження (виращування) продукції;

Насіння і садивного матеріалу всіх рослин, картоплі в поштових відправленнях приватних осіб та ручній поклажі, багажі пасажирів, членів команд суден, екіпажів літаків, гелікоптерів та інших видів транспортних засобів;

Пакувальної деревини, яка не очищена від кори та не пройшла термічної або хімічної обробки;

Деревини бамбука та хімічно необроблених виробів з нього без проведення знезараження;

Пиломатеріалів, які не очищені від кори; Кори з деревини хвойних порід.

Крім здійснення фітосанітарного контролю, державний інспектор ППКР з метою визначення фітосанітарного стану повинен:

Періодично обстежувати на території пункту пропуску складські приміщення, місця зберігання та переробки імпортованих підкарантинних матеріалів (про що доводить до відома начальників КПП прикордонних військ України, митниці та начальника залізничної станції). Обстеження проводять згідно з діючими методиками за затвердженими графіками.

Здійснювати огляд посівів та насаджень, які розміщені на території пункту пропуску та 3-кілометрової зони, згідно з планом обстежень та методик (що доводить до відома начальників КПП прикордонних військ України, митниці та начальника залізничної станції). На кожному ППКР повинні бути: технологічна схема здійснення фітосанітарного контролю, карта-схема 3-кілометрової зони, зібраний колекційний та гербарний матеріал, документація обстеження;

При виявленні внаслідок обстежень карантинних шкідників, хвороб рослин і бур'янів подавати їх на підтвердження в карантинну лабораторію, вжити заходів з локалізації та ліквідації виявленого вогнища, впровадження особливого карантинного режиму, що фіксується у відповідному журналі реєстрації проведення контрольних обстежень та обстежень 3 - кілометрової зони.

Роботи із забезпечення проведення знезараження підкарантинних матеріалів та об'єктів, які переміщуються через державний кордон, організують державні інспекції з карантину рослин Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя.

Контроль за виконанням робіт із знезараження підкарантинних матеріалів здійснює Укрголовдержкарантин.

Використання підкарантинного матеріалу дозволяється тільки після того, як державний інспектор з карантину рослин разом зі спеціалістом фумігаційного загону перевірить ефективність проведення знезараження.

Рефрижерація плодів цитрусових проводиться вантажоотримувачем у холодильних камерах з дотриманням умов, що встановлені нормативно-правовими актами, і під контролем державного інспектора з карантину рослин.

Взаємодія посадових осіб митних органів та посадових осіб Державної служби з карантину рослин України під час здійснення попереднього документального контролю товарів у пунктах пропуску через державний кордон України визначається актами законодавства.

ХІД РОБОТИ

Завдання:

1. записати основні вимоги до оформлення документації щодо підкарантинних матеріалів, які ввозяться на територію України згідно «Фітосанітарних правил ввезення з-за кордону, перевезення в

- межах країни, транзиту, експорту, порядку переробки та реалізації підкарантинних матеріалів»;
2. засвоїти порядок оформлення документації до підкарантинних матеріалів, які ввозяться на територію України згідно «Фітосанітарних правил ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, транзиту, експорту, порядку переробки та реалізації підкарантинних матеріалів».

Контрольні питання

1. *Дайте визначення поняттю «карантин рослин».*
2. *Що таке підкарантинний матеріал?*
3. *Який Ви знаєте фітосанітарні правила ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, транзиту, експорту, порядку переробки та реалізації підкарантинних матеріалів?*
4. *Регульований шкідливий організм – це:?*

Література

Основна література

Закон України «Про карантин рослин», прийнятий Верховною Радою України 17 грудня 2024 р. № 4147-IX.

Карантинні організми (з основами експертизи підкарантинних матеріалів): навч. посіб. / С. В. Станкевич, І. П. Леженіна, І. В. Забродіна, Л. В. Жукова. Харків. нац. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. Харків: ФОП Бровін О. В., 2021. 460 с.

Мовчан О. М., Устінов І. Д. Карантинні шкідливі організми. Київ : Світ, 2000. 197 с.

Вигера С. М., Ключевич М. М., Ковальчук Р. Л. Холізм наук і освіти про здоров'я природи, якість харчових ресурсів, технології та їжу. Наукові аспекти збереження та відновлення природних ресурсів в умовах сучасного розвитку суспільства : Наукова монографія. Рига, Латвія : “Baltija Publishing”, 2024. С. 561–572.

Ключевич М. М., Вигера С. М., Ковальчук Р. Л. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку органічного виробництва фітопродукції в Україні. Moderní aspekty vědy: XLIX. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. P. 147– 156.

Вигера С. М., Ключевич М. М., Ковальчук Р. Л. Обґрунтування новітньої методології забезпечення здоров'я фітоценозів. Moderní aspekty vědy: XLVII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. P. 166–175.

Курс лекцій з навчальної дисципліни «Зовнішній і внутрішній карантин» для студентів ОС «Магістр» спеціальності 202 «Захист і карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» / [Гурманчук О. В., Плотницька Н. М., Невмержицька О. М.]. Житомир, ПНУ. 2022. 93 с.

Барановський М.М., Устінов І.Д., Мовчан О.О. Рекомендації з ідентифікації та захисту рослин від адвентивних видів трипсів в умовах закритого ґрунту України. Біла Церква, 2000. 37с.

Станкевич С. В., Леженіна І. П., Мешкова В. Л. Лісова ентомологія: назви основних шкідників лісових насаджень. Вид. 2-ге, перероб. і доп.. Житомир: Видавництво «Рута», 2023. 136.

Допоміжна література

Родигін В.М., Марютін Ф.М., Устінов І.Д., Сикало О.О. Карантинні хвороби рослин: Підручник. Харків: ТОВ „Реал”, 2002. 359 с.

Писаренко В. М., Писаренко П. В. Захист рослин: екологічно обґрунтовані системи. Полтава: Камелож, 2000. 188 с.

Карантин рослин. Частина 1. „Карантинні шкідники”. Устінов І. Д. Мовчан О.М., Кудіна Ж.Д., К., вид. «ІРІС», 1995. 197 с.

Сикало О.О., Мовчан О.М., Устінов І.Д. Під ред. О.О. Сикало Карантинні шкідливі організми. Частина 2. Карантинні хвороби. Київ: Світ 2005. 288 с.

Американський білий метелик: поширення, біологічні особливості та заходи боротьби : метод. рекомендації / С. А. Заполовський, А. І. Ігнатюк, Р. С. Будзінська та ін. Житомир, 2012. 38 с. (Ю. Ф. Руденко, Н. М. Плотницька.)

Станкевич С. В., Забродіна І. В. Моніторинг шкідників сільськогосподарських культур : навч. посібник. Харків : Бровін О. В., 2016. 216 с.

Карантин рослин лісових культур: рекомендації до вивчення дисципліни / розроб. Є. М. Білецький, С. В. Станкевич, І. В. Забродіна; ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Харків, 2016. 16 с.

Карантин рослин. Методи гербологічної експертизи підкарантинних матеріалів: ДСТУ 4009–2001. [Чинний від 2001-10-01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2001.

Карантин рослин. Методи мікологічної експертизи підкарантинних матеріалів: ДСТУ 4180–2003. [Чинний від 2004-07-01]. Київ: Держспоживстандарт України, 2001.

Станкевич С. В., Назви карантинних шкідливих організмів Харків: ХНАУ, 2016. 18 с.

Ілюстрований довідник регульованих шкідливих організмів в Україні / [О. В. Башинська, Н. А. Константинова, Л. А. Пилипенко та ін.]. Київ: Урожай, 2009. 249 с.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

Міністерство аграрної політики та продовольства України. Офіційний сайт. URL: <https://minagro.gov.ua>

Сайт Держпродспоживслужба України. URL: <https://dpss.gov.ua/>.

ДСТУ 3354-96. Карантин рослин. Методи ентомологічної експертизи продуктів запасу. Київ, 1996. 22 с. (Інформація та документація).

ДСТУ 3355-96. Продукція сільськогосподарська рослинна. Методи відбору проб у процесі карантинного огляду та експертизи. Київ, 1996. 22 с. (Інформація та документація).

ДСТУ 4009-2001. Карантин рослин. Методи гербологічної експертизи підкарантинних матеріалів. Київ, 2001. 21 с. (Інформація та документація).

Перелік регульованих шкідливих організмів, 2019 р. URL: http://www.consumer.gov.ua/ContentPages/Zakonodavstvo_U_Sferi_Karantinu_Roslin/129/

EPPO Global Database: URL: <https://gd.eppo.int/>

Журнали: Карантин і захист рослин, Пропозиція, Агроном, Вісник аграрної науки, Агрокомпас.